

Protokoll

Leidandmed	EAA.2640.1.29
Kaader	30,31
Daatum	28.03.1889
Protokolli number	8
Protokolli teema	9. Sõim ja vägivald
Märkused	

Kohtumehed			
Eesnimi	Perekonnanimi	Täisnimi	Roll
Jaan	Witismann		Peakohtumees
Jaan	Rodemann		Kohtumees
Mihkel	Taneberg		Kohtumees
H.	Siimberg		Kirjutaja

Kohtukorrapärast olid kokku tulnud Rae ja Jüri kiriku walla kohtusse walla honesse (Raudsepa pere reie tupp):

Kohtuwanem: Jaan Witismann,

abimees Jaan Roodemann

" Mihkel Taneberg

kirjutaja H. Siimberg

Tuli ette Rae mõisa monaka Jüri Treikeikeldri naine Liso, ja kaebas, et teise monaka Juhan Järas'e naine Liso on tema heino warastanud. Ja tema on küsinud: "Miks sa minu heinu warastad?" Siis on Liso Järas teda puuga löönud ja rebinud tema peast tükki juukseid ära.

Selle peale astus ette Liso Järas ja waidles kõwaste selle wastu et tema mitte ei ole ilmas midagi warastanud ega tema heinu ammu mitte; waid Liso Treikelder peab teda ilma aegu sõimama, warganäuks, hoora jätkuks emiseks ja murkaks, sõimamine olnud tuas ja põningil ja kui Liso Treikelder on õues tema wastu tulnud, siis küsinud tema Liso Treikeldri käast: "Kas sina ikka ütled et mina sinu heinawaras olen?" Siis karanud Liso Treikelder tema karwu kinni, ja loonud teda pikkali maha ja rudjunud põlwedega tema rindade peale, siis karjunud tema happi, selle happi üüdmise peale tulnud ka tuast wälja Maria Horm Hindriki naine ja Juhan Nurga naine Mari olnud ka seal nende riu juures. Ja wiimaks happi

hüüdmise peale on tema mees **Juhan Järas** tulnud ja peastnud tedda Liso Treikeldri küsist lahti.

Tunnistuseks kohus kutsus ette Juhan Nurga naise Mari, kis ütles et **Liso Treikelder** on **Liso Jäärast** heinawargaks põningul söimanud, kui Liso Treikelder põningilt on maha tulnud siis küsinud Liso Järas: "Kas sa ikka ütled et mina sino heina olen warastanud; waid selle peale öölnud Liso Treikelder: oled jah warastanud ja wisanud kohe heina kotti seljast maha ja karanud kohe Liso Jaras'e karwu kinni ja keeranud Liso Järase oma alla maha, siis on naad rebinud teine teise karwu, siis juhtunud et Juhan Järas tulnud töölt kodu ja peastnud oma naise Liso Treikeldri kääst lahti; aga puuga ei ole Liso Järas mitte Liso Treikeldrid löönud.

Selle peale astus ette tunnistuseks **Hindrik Horm naine Maria** ja ütles: et happi hüüdmist on tema tuppä kuulnud, ja tema waadanud eemalt seda riidu kui Liso Treikelder ja Liso Järas maas pikkali olles on teine teist rebinud. Sest üks kord on Liso Treikelder tema peast pahma juukseid ära rebinud nõnda et pea lagi on paljaks jäänud ja seda hirmu kartnud tema ka nüüd kui oleks nende riu ligi läinud.

Selle peale astus et moonakas Juhan Nurk ja ütles: et Liso Treikelder peab wäga hirmsaste teisi naisi söimama, waid oma tuast läbi waheseina on Treikelder ka Liso Jäärast söimanud: "warganauks, hoorajatkuks ja wana emiseks. Ja iseäranis kaebas **Juhan Nurk** et Liso Treikelder on teda teotanud, et **mu?se** aasta on tema pidand hobuse liha sööma Kildri saunas ja warsa warsa wittusi wenitama. Ja Juhan Nurk ütles et Jüri Treikelder peab oma naisele nõua andma, ööldes: wõtta järk ja leika kohe.

[Kohtu käiad leppisid ära kohtu ees. asi on lõppetud.]

Kohtuwanem: J. Witismann [allkiri]

Abimees J. Rodemann [allkiri]

" Mihkel Taneberg XXX

Kirjotaja Siimberg [allkiri]